

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

زمان چاپ: ۱۴۰۲/۱۰/۲۰

شماره مجوز مجله: ۸۰۴۰۰

بررسی راهکارهای تدریس زبان عربی برای دانش‌آموزان در یادگیری مباحث دینی

زهرا اکبری^۱، رقیه جنگ جو^۲، ناهید جنگ جو^۳، فاطمه رونده^۴

۱- کارشناسی آموزش الهیات دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید باهنر شیراز

۲- کارشناسی آموزش الهیات دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید باهنر شیراز

۳- کارشناسی آموزش عربی، پردیس حضرت معصومه قم

۴- کارشناسی آموزش الهیات دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید باهنر شیراز

zahraakbariii@gmail.com

چکیده

این مقاله به بررسی راهکارهای تدریس زبان عربی برای دانش‌آموزان در یادگیری مباحث دینی می‌پردازد. در این مقاله، ابتدا به معرفی زبان عربی به عنوان زبان مقدس اسلامی و اهمیت آن در یادگیری مفاهیم دینی پرداخته شده است. سپس روش‌های تدریس زبان عربی به دانش‌آموزان با تأکید بر روش‌های فعال و شنیداری-بینایی مورد بررسی قرار گرفته است. به بررسی راهکارهایی برای تدریس زبان عربی در کلاس‌های دینی پرداخته شده است که شامل استفاده از روش‌های بازی‌آموزی، استفاده از نمودارها و جداول، استفاده از منابع آموزشی متنوع و استفاده از روش‌های تدریس چندزبانه است. در نهایت، نتایج تحقیقات نشان می‌دهد که استفاده از روش‌های فعال و شنیداری-بینایی در تدریس زبان عربی به دانش‌آموزان در یادگیری مباحث دینی موثر واقع شده و موجب افزایش تمرکز و تسهیل در فرایند یادگیری می‌شود. در نتیجه، یادگیری زبان عربی به عنوان زبان مقدس اسلامی برای دانش‌آموزان بسیار مهم است و استفاده از روش‌های فعال و شنیداری-بینایی در تدریس آن می‌تواند بهبود یادگیری و تسهیل در فرایند آموزش برای دانش‌آموزان منجر شود. با استفاده از راهکارهایی مانند بازی‌آموزی، نمودارها و جداول، منابع آموزشی متنوع و روش‌های تدریس چندزبانه، می‌توان بهبود قابل توجهی در یادگیری زبان عربی و مفاهیم دینی دست یافت. همچنین تدریس زبان عربی با استفاده از روش‌های فعال و شنیداری-بینایی در کلاس‌های دینی موثر واقع شده و می‌تواند به دانش‌آموزان کمک کند تا بهترین نتایج را در یادگیری زبان عربی و مفاهیم دینی بدست آورند.

کلمات کلیدی: عربی، الهیات، دینی، مدرسه، دانش‌آموزان

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

مقدمه

زبان عربی به عنوان زبان مقدس اسلامی، بسیاری از مفاهیم دینی و قرآنی را در خود جای داده است. برای درک صحیح این مفاهیم، یادگیری زبان عربی بسیار حائز اهمیت است. همچنین، درک صحیح از مفاهیم دینی و قرآنی، به یادگیری زبان عربی کمک می‌کند. به عنوان مثال، در زمینه نماز، تلاوت قرآن و دعا، یادگیری زبان عربی بسیار مهم است و به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا این مفاهیم را بهتر درک کنند.

بنابراین، ارتباط بین دینی و عربی بسیار نزدیک است و یادگیری زبان عربی به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا بهترین نتایج را در درک مفاهیم دینی و قرآنی بدست آورند. با توجه به اهمیت یادگیری زبان عربی در درک مفاهیم دینی، راهکارهایی برای تدریس زبان عربی به دانش‌آموزان در یادگیری مباحث دینی ارائه شده است.

اولین راهکار برای تدریس زبان عربی به دانش‌آموزان در یادگیری مباحث دینی، استفاده از منابع آموزشی متنوع است. این منابع می‌توانند شامل کتاب‌های درسی، فیلم‌های آموزشی، نرم‌افزارهای آموزشی و سایر منابع آموزشی مرتبط با یادگیری زبان عربی و مفاهیم دینی باشند. استفاده از منابع متنوع، به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا بهترین روش یادگیری را برای خود انتخاب کنند و بهترین نتایج را در یادگیری زبان عربی و درک مفاهیم دینی بدست آورند.

دومین راهکار برای تدریس زبان عربی به دانش‌آموزان در یادگیری مباحث دینی، استفاده از روش‌های تدریس فعال است. این روش‌ها شامل استفاده از بازی‌های آموزشی، گروه‌بندی دانش‌آموزان، برگزاری جلسات گفتگو و سایر فعالیت‌های آموزشی مرتبط با یادگیری زبان عربی و مفاهیم دینی هستند. استفاده از روش‌های تدریس فعال، به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا بهترین روش یادگیری را برای خود انتخاب کنند و بهترین نتایج را در یادگیری زبان عربی و درک مفاهیم دینی بدست آورند.

سومین راهکار برای تدریس زبان عربی به دانش‌آموزان در یادگیری مباحث دینی، استفاده از محتوای آموزشی مناسب است. محتوای آموزشی باید شامل مفاهیم دینی و قرآنی باشد که به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا بهترین نتایج را در یادگیری زبان عربی و درک مفاهیم دینی بدست آورند. همچنین، استفاده از محتوای آموزشی مناسب، به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا بهترین روش یادگیری را برای خود انتخاب کنند و بهترین نتایج را در یادگیری زبان عربی و درک مفاهیم دینی بدست آورند.

بنابراین، استفاده از منابع آموزشی متنوع، روش‌های تدریس فعال و محتوای آموزشی مناسب، به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا بهترین نتایج را در یادگیری زبان عربی و درک مفاهیم دینی بدست آورند.

زبان عربی تاریخ طولانی و غنی دارد و یکی از قدیمی‌ترین زبان‌های جهان است که برخی تخمین‌ها قدمت آن را به بیش از با گذشت زمان، زبان عربی در سراسر جهان عرب و فراتر از آن گسترش یافت و به یکی از رایج‌ترین زبان‌ها در جهان تبدیل شد. عربی در بسیاری از کشورهای مختلف صحبت می‌شود. عربی نه تنها در کشورهای عربی صحبت می‌شود؛ بلکه در بسیاری از کشورهای غیرعربی نیز زبان دوم محبوب است (اکرمی، ۱۴۰۲).

آموزش زبان عربی در مدارس یک فرآیند چالش‌برانگیز است که نیازمند روش‌های تدریس فعال و کارآمد می‌باشد. زبان عربی به عنوان یکی از زبان‌های معتبر جهان اسلام و زبان رسمی بسیاری از کشورها، اهمیت بسیاری در حوزه‌های مختلف دارد. تدریس این زبان به دانش‌آموزان نیازمند توجه به جنبه‌های مختلف مهارت‌های زبانی می‌باشد تا آن‌ها به‌طور کامل بتوانند با این زبان مرتبط شوند و از مهارت‌های لازم برخوردار شوند. زبان عربی نیز یکی از شش زبان رسمی سازمان ملل متحد است؛

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

بنابراین چه به دنبال سفر به یک کشور عرب‌زبان یا برقراری ارتباط با مردم آن کشورها باشید، یادگیری زبان عربی می‌تواند بسیار مفید باشد. عربی با بیش از ۲۹۰ میلیون گویشور، پنجمین زبان پرگویش در جهان است. این زبان همچنین یکی از سریع‌ترین زبان‌ها در حال رشد است که از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۵ حدود ۱۷ درصد رشد گویشوران دارد (Al-Busaidi, ۲۰۱۵).

لهجه‌های مختلف عربی بسته به منطقه وجود دارد. دو بخش اصلی زبان عربی عبارت‌اند از:

– عربی کلاسیک: این شکلی از عربی است که در متون دینی مانند قرآن به کار می‌رود. این زبان همچنین زبان رسمی بسیاری از کشورهای عربی است و در مدارس تدریس می‌شود (شهوولی کوه شوری و لازمی، ۱۴۰۲).

– عربی محاوره‌ای یا گویشی: این شکل گفتاری عربی است که از منطقه‌ای به منطقه دیگر متفاوت است. این شامل گویش‌های مختلفی مانند عربی مصری و عربی شامی است.

اگر به دنبال برقراری ارتباط با مردم در یک منطقه خاص هستید، یادگیری زبان عربی محاوره یا گویش آن منطقه مفیدتر خواهد بود. عربی یک زبان بسیار موسیقایی است (اگرچه نه آهنگی) وقتی صحبت می‌شود، کیفیتی روان و غنایی دارد. این به دلیل این واقعیت است که کلمات عربی اغلب با سه یا چند صامت پشت‌سرهم ساخته می‌شوند که می‌تواند تلفظ آنها را برای افراد غیربومی دشوار کند. صدای عربی با زبان‌هایی مانند انگلیسی و فرانسوی بسیار متفاوت است. با این حال، با کمی تمرین، یادگیری نحوه تلفظ صحیح کلمات عربی دشوار نیست.

در این مقاله، به بررسی و بیان کارآمدی روش‌های تدریس فعال در آموزش زبان عربی در مدارس پرداخته می‌شود. این روش‌ها علاوه بر افزایش تسلط دانش‌آموزان به زبان عربی، بهبود مهارت‌های شنیداری، گفتاری، خواندن و نوشتن آنها را نیز در پی دارند. در این سیاق، تلاش خواهیم کرد تا به بررسی اجزای مختلف هر یک از این روش‌ها پرداخته و نحوه اجرای آنها در آموزش زبان عربی را مورد بررسی قرار دهیم. همچنین، اهمیت تنوع و انعطاف‌پذیری در تدریس به منظور تطابق با نیازها و سطوح مختلف دانش‌آموزان نیز مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

ارتباط دینی و عربی با هم

زبان عربی به عنوان زبان مقدس اسلامی، بسیاری از مفاهیم دینی و قرآنی را در خود جای داده است. برای درک صحیح این مفاهیم، یادگیری زبان عربی بسیار حائز اهمیت است. همچنین، درک صحیح از مفاهیم دینی و قرآنی، به یادگیری زبان عربی کمک می‌کند. به عنوان مثال، در زمینه نماز، تلاوت قرآن و دعا، یادگیری زبان عربی بسیار مهم است و به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا این مفاهیم را بهتر درک کنند.

علاوه بر این، زبان عربی به عنوان زبان رسمی در کشورهای بسیاری از خاورمیانه و شمال آفریقا، به دلیل تاثیرات فرهنگی و تاریخی اسلام، بسیار حائز اهمیت است. یادگیری زبان عربی به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا به فرهنگ و تاریخ این مناطق و همچنین به زبان و ادبیات عربی، نزدیک شوند.

بنابراین، ارتباط بین دینی و عربی بسیار نزدیک است و یادگیری زبان عربی به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا بهترین نتایج را در درک مفاهیم دینی و قرآنی بدست آورند.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

روش‌های تدریس فعال آموزش زبان عربی

روش‌های تدریس فعال در آموزش زبان عربی، روش‌هایی هستند که بر مشارکت دانش آموزان در فرآیند یادگیری تاکید دارند. این روش‌ها، فرصت بیشتری را برای دانش آموزان فراهم می‌کنند تا در کلاس درس مشارکت داشته باشند و به طور فعال در یادگیری خود نقش داشته باشند. برخی از روش‌های تدریس فعال که در آموزش زبان عربی کاربرد دارند، عبارتند از:

روش پروژه محور

در این روش، دانش آموزان به صورت فردی یا گروهی، پروژه‌ای را در مورد یک موضوع مرتبط با زبان عربی انجام می‌دهند. این پروژه‌ها می‌توانند شامل تحقیقات، نوشتن مقالات، اجرای نمایش به زبان عربی و غیره باشند. روش پروژه محور، به دانش آموزان کمک می‌کند تا مهارت‌های مختلفی را در زمینه زبان عربی، مانند مهارت‌های خواندن، نوشتن، مکالمه و تحقیق، توسعه دهند.

روش حل مسئله

در این روش، دانش آموزان با یک مسئله یا چالش مواجه می‌شوند و باید راه حلی برای آن پیدا کنند. این مسئله می‌تواند مرتبط با زبان عربی یا موضوعات دیگر باشد. روش حل مسئله، به دانش آموزان کمک می‌کند تا مهارت‌های تفکر انتقادی و حل مسئله خود را در زمینه زبان عربی تقویت کنند (علی پور گراوند و همکاران، ۱۴۰۲).

روش بازی

بازی‌ها، روشی جذاب و سرگرم کننده برای یادگیری هستند. بازی‌ها می‌توانند به دانش آموزان کمک کنند تا مفاهیم زبان عربی را به شکلی عمیق‌تر بیاموزند و آنها را به شکلی معنادار در حافظه خود ذخیره کنند. برخی از بازی‌های مناسب برای آموزش زبان عربی عبارتند از: بازی‌های کلمه سازی، بازی‌های حدس کلمه، بازی‌های جدول کلمات متقاطع و غیره (شهوولی کوه شوری و لازمی، ۱۴۰۲).

روش مشارکتی

در این روش، دانش آموزان در گروه‌های کوچک با یکدیگر همکاری می‌کنند تا یک هدف مشترک را محقق کنند. این روش، به دانش آموزان کمک می‌کند تا مهارت‌های همکاری، ارتباط و حل مسئله خود را در زمینه زبان عربی تقویت کنند.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

روش مبتنی بر فناوری

فناوری می‌تواند ابزاری مؤثر برای یادگیری زبان عربی باشد. نرم افزارها، بازی‌ها و سایر ابزارهای فناوری می‌توانند به دانش آموزان کمک کنند تا مفاهیم زبان عربی را به شکلی جذاب و تعاملی بیاموزند (اکرمی، ۱۴۰۲).

استفاده از روش‌های تدریس فعال در آموزش زبان عربی، می‌تواند مزایای زیادی را برای دانش آموزان به همراه داشته باشد. این روش‌ها می‌توانند به افزایش انگیزه یادگیری، بهبود مشارکت دانش آموزان در کلاس درس، افزایش یادگیری عمیق، بهبود یادگیری دراز مدت و افزایش مهارت‌های ارتباطی دانش آموزان کمک کنند. در ادامه، به برخی از مزایای استفاده از روش‌های تدریس فعال در آموزش زبان عربی اشاره خواهیم کرد:

افزایش انگیزه یادگیری

دانش آموزانی که در فرآیند یادگیری مشارکت دارند، بیشتر از آنچه صرفاً شنونده باشند، درگیر یادگیری می‌شوند و این امر می‌تواند انگیزه آنها را برای یادگیری بیشتر کند. روش‌های تدریس فعال، با ارائه فعالیت‌ها و چالش‌های جذاب، می‌توانند انگیزه یادگیری دانش آموزان را افزایش دهند.

بهبود مشارکت دانش آموزان در کلاس درس

روش‌های تدریس فعال، فرصت بیشتری را برای دانش آموزان فراهم می‌کنند تا در کلاس درس مشارکت داشته باشند. این امر می‌تواند به دانش آموزان کمک کند تا اعتماد به نفس خود را در استفاده از زبان عربی افزایش دهند و مهارت‌های ارتباطی خود را بهبود بخشند (رضائی هفشجانی و همکاران، ۱۴۰۱).

افزایش یادگیری عمیق

دانش آموزان با فعالیت و تعامل، مفاهیم را بهتر درک می‌کنند و آنها را به شکلی معنادار در حافظه خود ذخیره می‌کنند. روش‌های تدریس فعال، به دانش آموزان کمک می‌کنند تا مفاهیم زبان عربی را به شکلی عمیق‌تر بیاموزند.

بهبود یادگیری دراز مدت

دانش آموزانی که مطالب را به شکلی معنادار در حافظه خود ذخیره می‌کنند، بهتر می‌توانند آنها را دراز مدت به خاطر بسپارند. روش‌های تدریس فعال، به دانش آموزان کمک می‌کنند تا مطالب را به شکلی معنادار بیاموزند و آنها را به شکلی پایدارتر بیاموزند (علی پور گراوند و همکاران، ۱۴۰۲).

افزایش مهارت‌های ارتباطی

در روش‌های تدریس فعال، دانش‌آموزان فرصت بیشتری برای استفاده از زبان عربی در تعامل با یکدیگر و با معلم خود دارند. این امر می‌تواند به دانش‌آموزان کمک کند تا مهارت‌های ارتباطی خود را بهبود بخشند. در مجموع، استفاده از روش‌های تدریس فعال می‌تواند نقش موثری در بهبود یادگیری زبان عربی ایفا کند.

چالش‌های یادگیری یک زبان خارجی

یادگیری زبان خارجی یکی از سخت‌ترین کارهایی است که مغز می‌تواند انجام دهد. چیزی که یک زبان خارجی را بسیار دشوار می‌کند، تلاشی است که باید برای انتقال بین ساختارهای پیچیده زبانی انجام دهیم. همچنین یادگیری نحوه تفکر به زبان دیگر چالش‌برانگیز است. مهم‌تر از همه، زمان، کار سخت و فداکاری می‌خواهد. در اینجا به برخی از دلایلی اشاره می‌کنیم که بسیاری از آنها یاد گرفتن یک زبان خارجی را دشوار می‌کنند. به خاطر داشته باشید که موارد زیر حقایق هستند، اما به راحتی می‌توانید بر آنها غلبه کرد. فقط هنگام کار بر روی آن مهارت‌های زبان خارجی تمرکز و انگیزه دانش‌آموزان مورد نیاز است (Fahmy and Rifaa, ۲۰۱۰).

یادگیری از ابتدا

برخی از دانش‌آموزان شروع یادگیری یک زبان جدید را بسیار چالش‌برانگیز می‌دانند. تقریباً هر سفر یادگیری زبان با حروف الفبا شروع می‌شود که ممکن است برای برخی افراد دشوار باشد. اگر زبان مادری دانش‌آموز با زبان عربی بسیار متفاوت است، پس این مانع دیگری برای غلبه بر آن است (Hall Haley and Ferro, ۲۰۱۱). ضروری است که دانش‌آموزان در این مرحله متمرکز بمانند و ناامید نشوند. به دانش‌آموزان آموختن این کار سخت است، اما باید به خاطر داشته باشند که این یک چالش دیگر در زندگی است که بر آن غلبه خواهند کرد و در نهایت آنها را به فرد بهتری تبدیل می‌کند (صدیق اورعی، ۱۳۸۵).

تردید در صحبت کردن

بسیاری از دانش‌آموزان از صحبت با افراد با زبان عربی، به‌ویژه افراد بومی زبان تردید می‌کنند تا اگر اشتباهی مرتکب شوند، خجالت نکنند. زمانی که فردی در تلاش است زبان خود را بیاموزد، بومی زبانان همیشه خوشحال می‌شوند و نه تنها انتقاد نمی‌کنند، بلکه برعکس، آن‌ها می‌توانند با تصحیح خطاهای دانش‌آموزان و با توضیح زبان خود به آنها کمک کنند (Akasha, ۲۰۱۳).

واژگان ضعیف

صحبت کردن با زبان مادری دانش‌آموزان را به مشکل دیگری در یادگیری یک زبان خارجی سوق می‌دهد که واژگان ضعیف است. به خاطر سپردن بسیاری از کلمات و عبارات جدید ممکن است سخت باشد، چه رسد به استفاده از آنها در حین

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

صحبت کردن. دقیقاً به همین دلیل است که به دانش‌آموزان توصیه می‌شود بیشتر با زبان عربی صحبت کنند؛ زیرا به این ترتیب واژگان خود را تمرین می‌کنند، از برخی کلمات و عبارات بیشتر استفاده می‌کنند و مترادف‌ها را یاد می‌گیرند. همچنین خواندن روزنامه، وبلاگ، تماشای فیلم و برنامه‌های تلویزیونی، گوش دادن به رادیو به زبان خارجی توصیه شده است (ثقی زاده، ۱۳۹۹).

مشکلات گرامر

گرامر در یادگیری یک زبان خارجی بسیار مهم نیست، اما به این معنی نیست که مهم نیست. در طول فرآیند یادگیری، داشتن یک یا چند کتاب گرامر مفید است. به دانش‌آموزان بیاموزید که اگر برخی از قوانین گرامری را نمی‌دانید، هرچند بار که آن را کاملاً فهمیدید، کمک بخواهید. گرامر هر زبان مطمئناً بخش‌های چالش‌برانگیز خود را دارد، بنابراین اگر از همان ابتدا آن را درست متوجه نشدند، باید فقط صبور باشند و زیاد تمرین کنند (Abdelgadir and Ramana, ۲۰۱۶).

عدم مقایسه با زبان مادری

بسیاری از مردم زمانی که شروع به یادگیری یک زبان جدید می‌کنند به زبان مادری خود فکر می‌کنند. آن‌ها تمایل دارند بلافاصله کلمات را در ذهن خود ترجمه کنند که البته زمان می‌برد. باین‌حال، با انجام این کار، آن‌ها بیشتر و بیشتر گیج می‌شوند. هر زبانی برای خودش صحبت می‌کند، مهم نیست چقدر فکر می‌کنید که زبان مادری شما با زبانی که یاد می‌گیرید مشابه است. پیشنهاد می‌کنیم سعی کنید مستقیماً ترجمه نکنید. به زبانی که یاد می‌گیرید فکر کنید، مهم نیست چند کلمه یا عبارت را می‌دانید. تفکر به زبان مقصد ضروری است. به بازگشت به زبان مادری خود فقط برای ترجمه به یک زبان خارجی فکر نکنید. برای شما سودی نخواهد داشت (Ahmed et al., ۲۰۲۰).

نگرش

یکی از موانع اصلی در یادگیری یک زبان خارجی، نگرش دانش‌آموزان است. اگر دانش‌آموزان باور دارند که زبان سخت است، حتی اگر خیلی سخت کار کنند، ممکن است موفق نشوند، مغز آنها به اندازه کافی تلاش نخواهد کرد. به دانش‌آموزان بیاموزید که مثبت فکر کنید، نگرش مثبت داشته باشید. هیچ‌کس نمی‌گوید که این کار آسان خواهد بود، اما سعی کنید همیشه به خاطر داشته باشید که اگر به اندازه کافی پیگیر باشید، کاری وجود نخواهد داشت که نتوانید انجام دهید (رمضانی هفشجانی و همکاران، ۱۴۰۱).

این که یادگیری یک زبان خارجی دشوار است، کاملاً درست نیست. این یک طرز فکر است و بالاتر از همه، یک نگرش است. برخی از موانع در این مقاله بررسی شد که اگر دانش‌آموزان از آنها آگاه باشند و انگیزه کافی داشته باشند، به راحتی می‌توانند بر آنها غلبه کنند (Haron et al., ۲۰۱۶).

چالش‌های یادگیری زبان عربی

در این بخش چالش‌های یادگیری زبان عربی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

الفبای عربی

الفبای عربی از ۲۸ حرف تشکیل شده است که همگی نشان‌دهنده حروف بی‌صدا هستند. هیچ حروف صدادار در زبان نوشتاری نمایش داده نمی‌شود، اگرچه هنگام گفتن کلمات به طور ضمنی بیان می‌شوند. این می‌تواند خواندن متون عربی را به یک چالش برای مبتدیان تبدیل کند. ترفندهای مفیدی وجود دارد که می‌توان از آنها برای خواندن متون عربی کمک گرفت اول، بیشتر کتاب‌ها و متون عربی دارای علامت‌های مصوت هستند تا در تلفظ صحیح کلمات کمک کنند (تقی زاده، ۱۳۹۹).

قواعد پیچیده زبان عربی

دشواری یادگیری زبان عربی به قواعد دستور زبان منحصر به فرد آن مربوط می‌شود که می‌تواند برای دانش‌آموزان چالش‌برانگیز باشد. مثلاً زبان عربی برای کلمات مذکر و مؤنث و همچنین اسم مفرد و جمع قواعد مختلفی دارد. علاوه بر این، فعل «بودن» در عربی سه شکل مختلف دارد. یکی از دلایلی که اغلب برای دشواری بودن برچسب زبان عربی ذکر می‌شود، صرفاً به این دلیل است که اشتراکات کمی با خانواده زبان‌های اروپایی دارد. زبان عربی که به خانواده زبان‌های افروآسیایی تعلق دارد، مسیری متفاوت از زبان‌های بزرگ اروپایی داشته است. اگرچه از آنجایی که زبان عربی در قرون وسطی زبان علم بود، لغاتی وجود دارد که از آن دوران به سخنان جهانی رسیده است (Kadbey et al., ۲۰۱۵). البته که برای دانش‌آموزان فارسی‌زبان این چالش به مراتب کمتر است (Al-Busaidi, ۲۰۱۵). برای پیچیده‌تر کردن مسائل، حروف صدادار از نوشتار عربی حذف می‌شوند که می‌تواند درک را در هنگام اولین یادگیری زبان پیچیده کند (Dahou, ۲۰۱۶).

موانع جغرافیایی و مالی

جایی که به دنیا آمده‌اید نباید تعیین کند که در زندگی چه چیزی یاد می‌گیرید، اما متأسفانه گاهی اوقات این‌طور می‌شود. مواردی مانند محل زندگی شما و میزان درآمدی که به دست می‌آورید می‌تواند یادگیری زبان عربی را چالش‌برانگیزتر کند؛ بنابراین، شناخت و درک موانع اجتماعی و فرهنگی پیش رو می‌تواند شما را در مسیر موفقیت بازگرداند (Fahmy and Rifaat, ۲۰۱۰).

سلامت روان

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

یادگیری یک زبان جدید ممکن است باعث شود برخی دانش‌آموزان کمی از اضطراب رنج ببرند. این می‌تواند بر نتیجه موفقیت یادگیری زبان عربی آنها تأثیر بگذارد. افرادی که اضطراب و افسردگی دارند اغلب درگیر شدن و تمرکز بر روی مواد برایشان مشکل است (Hall Haley and Ferro, ۲۰۱۱).

آموزش زبان عربی برای دانش‌آموزان غیرعربی زبان: چالش‌ها و راه‌حل‌ها

زبان عربی به‌عنوان یکی از سریع‌ترین زبان‌های در حال رشد در جهان، به طور فزاینده‌ای تبدیل به زبان دومی برای والدین می‌شود تا به دانش‌آموزان غیرعربی زبان خود آموزش دهند. یادگیری هر زبانی در سنین پایین مهم و مفیدتر از یادگیری آن در آینده است. از آنجایی که مغز اطلاعات را راحت‌تر و سریع‌تر درک و جذب می‌کند، بنابراین شروع یادگیری زبان عربی در مراحل اولیه می‌تواند تفاوت بزرگی ایجاد کند. یادگیری زبان عربی به دانش‌آموزان اطلاعاتی در مورد اسلام می‌دهد. به همین دلیل است که خانواده‌های مسلمانی که در یک کشور غیرعربی زندگی می‌کنند می‌خواهند فرزندانشان زبان عربی، زبان قرآن را بیاموزند تا با فرهنگ اسلامی خود در ارتباط باشند (علی پور گراوند و همکاران، ۱۴۰۲).

یادگیری یک زبان به شما کمک می‌کند فرهنگ آن را نیز درک کنید؛ بنابراین، هنگامی که زبان عربی را یاد می‌گیرید، می‌توانید درک بهتری از فرهنگ عرب ایجاد کنید و دانش‌آموز را قادر می‌سازد تا افراد اطراف خود را آگاهانه‌تر درک کند. دلیلی که به همین دلیل خارجی‌های کار و زندگی در کشورهای عربی می‌خواهند فرزندان خود را با یادگیری زبان آن در فرهنگ منطقه غرق کنند. با این حال، عوامل بسیاری در اکتساب زبان و رشد دانش‌آموز نقش دارند. برخی از آنها مربوط به دانش‌آموز و برخی دیگر مربوط به خانواده او و روش‌های یادگیری است (Abdelgadir and Ramana, ۲۰۱۶).

تفاوت‌های فردی

آموزش زبان عربی به یک دانش‌آموز عرب با آموزش آن به غیرعرب متفاوت است. دروس ارائه شده به غیرعرب زبانان باید آسان‌تر باشد و مدل یادگیری باید با قابلیت‌های زبانی دانش‌آموز تنظیم شود. غیرعرب‌زبانان ممکن است دچار مشکلات یادگیری شوند به همین دلیل است که شناسایی آنها با پرسیدن سؤالات درست در مراحل اولیه فرآیند یادگیری بسیار مفید خواهد بود (صدیق اورعی، ۱۳۸۵).

خانواده و محیط

علاقه به آموزش زبان دوم به دانش‌آموزان مستلزم این است که محیط لازم را برای فراگیری زبان او فراهم کنید. آن‌ها به تمام حمایت و تلاش شما برای انجام آن نیاز دارند. حضور در کشور عربی زبان می‌تواند بسیار مفید باشد؛ زیرا دانش‌آموز می‌تواند این فرصت را پیدا کند که با مردم محلی به زبان صحبت کند، تابلوها را در خیابان بخواند و از فضای واقعی عربی لذت ببرد (Ahmed et al., ۲۰۲۰). اما در مدارس نیز می‌توان در فضای کلاس تغییراتی ایجاد کرد تا این موضوع را برای دانش‌آموزان شبیه‌سازی کند.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

روش سنتی آموزش

روش سنتی یادگیری می‌تواند برای دانش‌آموز خسته‌کننده باشد؛ بنابراین، مطالب آموزشی باید با استفاده از تصاویر بزرگ، فونت‌ها، رنگ‌ها و اشکال مختلف و شامل فعالیت‌های مختلف برای دانش‌آموز جذاب باشد. در خانه، انجام بازی‌های موردعلاقه آنها به زبان عربی می‌تواند بسیار مفید باشد. همچنین معلم باید از ابزارهایی استفاده کند تا درس را سرگرم‌کننده‌تر کند. مانند: پازل، اسباب‌بازی، عکس و فیلم که همه این موارد توجه بیشتری را به خود جلب می‌کنند (Yaakub, ۲۰۰۷).

مشکلات خواندن

بسیاری از دانش‌آموزان خواندن به زبان عربی را دشوار و کسل‌کننده می‌دانند. برای حل این مشکل، برچسب زدن در کنار تصاویر یا صدا می‌تواند برای آنها سرگرم‌کننده باشد زیرا متن یا داستان را زنده‌تر می‌کند (تقی زاده، ۱۳۹۹).

عدم تمرین

تمرین مهم‌ترین چیز در یادگیری هر زبانی است و در اینجا چند ایده جالب برای آن وجود دارد. همه دانش‌آموزان عاشق تماشای کارتون و برنامه‌های تلویزیونی هستند، بنابراین، اگر آنها را به زبان عربی تماشا کنند، بسیار مفیدتر خواهد بود و به آنها کمک می‌کند تا در صحبت کردن مسلط باشند و همچنین یادگیری لغات جدید به طور مداوم. چیز دیگری که به بچه‌ها کمک می‌کند تا بیشتر تمرین کنند، یک گروه مطالعه یا تبادل زبان با یک دوست است، به‌خصوص اگر دانش‌آموز در یک کشور عربی زندگی می‌کند (Al-Busaidi, ۲۰۱۵). برنامه‌های زبان همچنین می‌توانند دانش‌آموز را در یادگیری زبان‌ها به جلو سوق دهند، زیرا آنها اطلاعات را با تصاویر و فایل‌های صوتی و حتی آزمون‌ها ارائه می‌دهند. استفاده از آنها را بسیار سرگرم‌کننده‌تر می‌کند. فلش کارت برای دانش‌آموزان این یک راه سرگرم‌کننده برای تکرار و حفظ واژگان است (Haron et al., ۲۰۱۶).

خط عربی همچنین اغلب برای یادگیری نحوه خواندن با مشکل مواجه است، زیرا به‌طور کلی تمام مصوت‌های کوتاه در نوشتار حذف می‌شوند دانش‌آموز را تنها با حروف صامت و سه مصوت بلند می‌گذارد تا بفهمد چگونه کلمه را تلفظ کند. این می‌تواند در ابتدا یک چالش واقعی باشد، اما عربی یک سلاح مخفی برای شکستن کد دارد. زبان عربی دارای دستور زبان و صرف‌شناسی بسیار منظم (و درعین حال پیچیده) است (به معنای نحوه تغییر شکل کلمات و کنار هم قرارگرفتن آنها) - اگر ۱۰ الگوی اصلی کلمه را که به «ده فرم» معروف هستند را حفظ کنید، خواندن کلمات عربی بسیار آسان می‌شود. علاوه بر این، فرم‌ها به شما کمک می‌کنند تا به دلیل پیوند بین ریشه‌ها (خوشه‌های ۳ حرفی) و معانی عمومی، معنی را از کلمات واژگانی که ممکن است قبلاً ندیده‌اید، تشخیص دهید (Kadbey et al., ۲۰۱۵).

سیستم دستور زبان می‌تواند سخت‌ترین و ساده‌ترین چیز در مورد یادگیری زبان عربی باشد. بدون شک دستور زبان عربی پیچیده و دشوار است، اما همچنین بسیار منظم و منطقی است. مشکل در تعداد بسیار زیاد قوانینی است که زبان‌آموز باید به‌خاطر بسپارد - چیزی که حتی خود اعراب نیز مرتباً با آن با مشکل مواجه می‌شوند. اما، اگر بتوانید قوانین و کاربرد آنها را شکست دهید، مشکلی وجود ندارد (Fahmy and Rifaat, ۲۰۱۰). اسامی و افعال عربی با مفرد، مضاعف و جمع، و دسته‌های بعدی با دو جنس متمایز می‌شوند. این ۱۲ ضمایر و ۱۴ صرف لفظی، علاوه بر سه حالتی که کلمات عربی بر آنها حاکم است،

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

می‌دهد. این می‌تواند چیزهای زیادی برای یادگیری باشد - اما جنبه مثبت این است که وقتی آنها را بشناسید، عربی بسیار خاص و بدون ابهام است و به عربی زبان اطلاعات و وضوح بیشتری می‌دهد (Gough and Calderbank, ۲۰۱۹).

مانع دیگری که زبان‌آموز عربی باید از آن عبور کند، وجود عربی استاندارد مدرن علاوه بر لهجه‌های عربی است که باعث می‌شود مهارت‌های دانش‌آموزان در درس عربی در زندگی واقعی مؤثر نباشد. اگر لهجه مراکشی را یاد بگیرید، هنگام تلاش برای برقراری ارتباط با کسی که اهل منطقه دیگری است، مفید نخواهد بود، زیرا تفاوت زبانی در واژگان و تلفظ بسیار زیاد است. اگرچه افرادی که یک لهجه را یاد می‌گیرند، اغلب ادغام با جامعه و فرهنگ عرب را آسان‌تر می‌کنند و گوینده را قادر می‌سازد تا در موقعیت‌های روزمره به طور طبیعی و راحت عمل کند. یک گویش محلی اغلب حس تعلق و وابستگی را در زبان‌آموز تقویت می‌کند، چیزی که در شکستن موانع فرهنگی و زبانی بین ملیت‌های مختلف مهم است (Hall Haley and Ferro, ۲۰۱۱).

دو نسخه از زبان عربی وجود دارد. عربی استاندارد مدرن و عربی کلاسیک. عربی مدرن بیشتر یک نوع عربی روان است که توسط همه ساکنان کشورهای عربی در طول زندگی روزمره خود استفاده می‌شود. و صحبت کردن بدون داشتن هیچ کلمه دشواری در آن بسیار راحت‌تر است. این زبان حاوی هیچ عبارات یا کلماتی نیست که به راحتی یک عرب‌زبان جدید را گیج کنند (Dahou, ۲۰۱۶). عربی مدرن به نام فوشا نیز شناخته می‌شود. در مقایسه، عربی کلاسیک شکل خالص‌تر و خالص‌تر عربی است که حاوی کلمات دشوار است و در ابتدا نیاز به درک زیادی دارد. جدای از آن، زبان عربی کلاسیک در قرآن کریم وجود دارد، که هر فردی با یادگیری زبان عربی می‌خواهد آن را بفهمد.

عربی کلاسیک مانند انگلیسی رسمی است. در مقالات تحقیقاتی و کارهای رسمی که باید انجام شوند مفید است. با این حال، بهتر است عربی استاندارد مدرن را آموخت؛ زیرا یادگیری آن آسان‌تر خواهد بود و مفید است؛ زیرا اکثر مردم در کشورهای عربی به آن صحبت می‌کنند (Akasha, ۲۰۱۳).

راهکارهای بهبود آموزش درس عربی

در این بخش به راهکارهای مؤثر در بهبود نتایج آموزش زبان عربی در مدارس پرداخته می‌شود. گرفتار شدن در دام تلاش برای یادگیری زبان عربی با تفسیر کلمات به جای یادگیری الفبای عربی در ابتدا کار دشواری نیست. برای شروع، شما با الفبا آشنا می‌شوید و سپس آن حروف را به صورت کلمات در می‌آورید. در آن مرحله، نحوه تنظیم جملات را در می‌یابید و در نهایت ساختار نقطه‌گذاری زبان را مطالعه می‌کنید. انتخاب هر جایگزینی فقط دانش‌آموزان را از روند یادگیری عقب می‌اندازد (Abdelgadir and Ramana, ۲۰۱۶).

حفظ کل عبارات

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

حفظ اصطلاحات عربی یک پیشرفت مهم و حیاتی برای رسیدن به آشنایی با زبان است. با این حال، ناکافی است. برای دستیابی به تسلط، باید این کلمات را در عبارات یا جملات کامل قرار دهید تا نحوه استفاده افراد/بومیان واقعاً از آنها استفاده شود. این به دانش‌آموزان قدرت می‌دهد تا در یک بحث واقعی در حضور مردم از آن استفاده کنند.

برای این، باید عبارات از پیش آماده شده را با کلماتی که کاملاً می‌دانید و کاملاً درک می‌کنید به‌خاطر بسپارید. استفاده از عباراتی که در بحث‌های معمولی وجود دارد، که می‌توانید برای یادگیری عربی در زمان نیاز به یاد بیاورید، گسترده است. حفظ عبارات مد شده از پیش آماده شده به شما این امکان را می‌دهد که این عبارات را به‌سرعت اعمال کنید و آنها را برای جمع‌آوری موارد دشوارتر تنظیم کنید (Yaakub, ۲۰۰۷).

بنابراین برای حفظ ۱۰-۱۵ کلمه در روز، به‌تصویر کشیدن سیستم تکرار فاصله ضروری است. این چارچوب به دانش‌آموزان اجازه می‌دهد تا با افزایش زمان در وسط هر ممیزی، کلمات، ایده‌ها و داده‌ها را برای مدت طولانی به‌خاطر بسپارند. برای انجام این کار، باید با در نظر گرفتن منحنی مشرف، آنچه را که می‌خواهید درک کنید، ترتیب دهید (Haron et al., ۲۰۱۶). این به دانش‌آموزان امکان می‌دهد کلمات را در دامنه واژگان خود بررسی کنند. همچنین به دانش‌آموزان این امکان را می‌دهد که عباراتی را که اخیراً حفظ کرده‌اند، مدت کوتاهی قبل از فراموش کردنشان مرور کنند. وقتی فهرست واژگانی را که باید حفظ کنید انتخاب کردید، می‌توان عربی را با استفاده از سیستم تکرار فاصله به‌سرعت یاد گرفت (Al-Busaidi, ۲۰۱۵).

هنگام یادگیری یک زبان جدید، فلش کارت‌ها همیشه دوستان دانش‌آموزان خواهند بود. آن‌ها می‌توانند به دانش‌آموزان کمک کنند کلماتی را که باید استفاده کنند به‌خاطر بسپارند، زیرا زبان عربی پر از واژگان است. احتمالاً برای یادگیری واژگان رایج برای بهبود تسلط کلی خود در زبان، به فلش کارت نیاز خواهند داشت. بدیهی است که مجبور نخواهند بود همه کلمات را یاد بگیرند، اما همچنان باید به‌اندازه کافی یاد بگیرند تا زبان را به‌درستی یاد بگیرند. و برای کمک به دانش‌آموزان در این فرآیند یادگیری، فلش کارت‌ها بسیار مفید خواهند بود. از دانش‌آموزان بخواهید که از واژگان مشکلی که در حین یادگیری زبان عربی با آن مواجه می‌شوید، فلش کارت تهیه کنید (علی پور گراوند و همکاران، ۱۴۰۲).

کارآمدی روش‌های تدریس فعال

روش‌های تدریس فعال به دلیل تمرکز بر مشارکت دانش‌آموزان و ارتباط مستقیم با مطالب آموزشی، می‌توانند بهبود قابل توجهی در کارآمدی آموزش داشته باشند. در زیر به برخی از مزایای و کارآمدی روش‌های تدریس فعال اشاره می‌شود:

۱. افزایش مشارکت و تعامل:

- انگیزه بالا: تدریس فعال با ایجاد فضایی برای مشارکت فعال دانش‌آموزان، انگیزه آن‌ها را افزایش می‌دهد.

- تعامل بیشتر: این روش‌ها تعاملات بیشتری را بین دانش‌آموزان ایجاد می‌کنند که می‌تواند به تقویت مهارت‌های زبانی و فرهنگی آن‌ها کمک کند.

۲. یادگیری مفهومی:

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

- یادگیری بهتر مفاهیم: با توجه به فعالیت‌ها و تمرین‌های گوناگون، دانش‌آموزان مفاهیم را بهتر درک می‌کنند و آنها را به یاد می‌سپارند (اکرمی، ۱۴۰۲).

۳. توسعه مهارت‌های علیه پاسخ:

- توانایی‌های محافلی: تدریس فعال با توجه به محیط‌های مختلف آموزشی، مهارت‌های علیه پاسخ و حل مسائل دانش‌آموزان را تقویت می‌کند (علی پور گراوند و همکاران، ۱۴۰۲).

۴. تشویق به تفکر خودآگاه:

- تفکر انتقادی: این روش‌ها با تشویق به انجام تمرین‌ها و وظایف متنوع، دانش‌آموزان را ترغیب به تفکر انتقادی می‌کنند.

۵. حفظ دانش بلندمدت:

- یادگیری مستدام: بازآمویی مطالب از طریق فعالیت‌ها و بازخوردهای مداوم، حفظ دانش بلندمدت را تسهیل می‌کند.

۶. تطبیق با نیازهای دانش‌آموزان:

- انعطاف پذیری: این روش‌ها امکان تنظیم فعالیت‌ها و محتوا بر اساس نیازها و سطوح مختلف دانش‌آموزان را فراهم می‌کنند.

۷. تنوع در ارزیابی:

- ارزیابی گوناگون: استفاده از فعالیت‌های گوناگون برای ارزیابی، به دانش‌آموزان اجازه می‌دهد تا نشان دهند که چگونه مطالب را درک کرده‌اند (رمضانی هفشجانی و همکاران، ۱۴۰۱).

۸. ارتقاء همکاری و ارتباطات اجتماعی:

- توانایی همکاری: تدریس فعال باعث تقویت مهارت‌های همکاری و ارتباطات اجتماعی در دانش‌آموزان می‌شود.

۹. آموزش مهارت‌های زندگی:

- توسعه مهارت‌های ارتباطی: این روش‌ها به دانش‌آموزان آموزش می‌دهند چگونه به بهترین نحو در ارتباط با دیگران واقعیت یا مجازی بایستند (شهوولی کوه شوری و لازمی، ۱۴۰۲).

استفاده از روش‌های تدریس فعال به عنوان بخشی اساسی از فرایند آموزش، می‌تواند منجر به یادگیری موثرتر و بهتر دانش‌آموزان شود.

نتیجه‌گیری

به طور کلی، یادگیری زبان عربی به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا بهترین نتایج را در درک مفاهیم دینی و قرآنی بدست آورند. استفاده از منابع آموزشی متنوع، روش‌های تدریس فعال و محتوای آموزشی مناسب، به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا بهترین روش یادگیری را برای خود انتخاب کنند و بهترین نتایج را در یادگیری زبان عربی و درک مفاهیم دینی بدست آورند. در

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

نهایت، یادگیری زبان عربی به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا به عنوان یک فرد مسلمان، ارتباط بهتری با خداوند و مفاهیم دینی خود برقرار کنند و در مسیر پیشرفت روحانی خود قدم بردارند.

یادگیری زبان عربی برای دانش‌آموزان به عنوان یک فرد مسلمان بسیار مهم است. با یادگیری زبان عربی، دانش‌آموزان می‌توانند به بهترین نحو ممکن در درک مفاهیم دینی و قرآنی پیشرفت کنند. استفاده از منابع آموزشی متنوع، روش‌های تدریس فعال و محتوای آموزشی مناسب، به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا بهترین روش یادگیری را برای خود انتخاب کنند و بهترین نتایج را در یادگیری زبان عربی و درک مفاهیم دینی بدست آورند. در نهایت، یادگیری زبان عربی به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا به عنوان یک فرد مسلمان، ارتباط بهتری با خداوند و مفاهیم دینی خود برقرار کنند و در مسیر پیشرفت روحانی خود قدم بردارند. به طور خلاصه، یادگیری زبان عربی برای دانش‌آموزان مسلمان نه تنها به عنوان یک زبان دوم، بلکه به عنوان یک راه برای بهبود فهم و ارتباط با مفاهیم دینی، بسیار مهم است.

روش‌های تدریس فعال در آموزش زبان عربی در مدارس از مزایای فراوانی برخوردارند. این روش‌ها، با تأکید بر مشارکت فعال دانش‌آموزان، ایجاد تعاملات مؤثر، و توسعه مهارت‌های زبانی و فرهنگی، می‌توانند به بهبود یادگیری و نگهداری دانش متقدم شوند. از جمله مزایای این روش‌ها می‌توان به افزایش انگیزه و تعهد دانش‌آموزان، توسعه مهارت‌های ارتباطی، ارتقاء تفکر انتقادی و تحلیلی، و تطبیق با نیازهای مختلف دانش‌آموزان اشاره کرد. با این حال، به منظور بهره‌وری بیشتر از این روش‌ها، باید به مواردی همچون تجهیزات آموزشی، آموزش و پرورش معلمان در زمینه استفاده از این روش‌ها، و ایجاد محتوای آموزشی جذاب و متنوع توجه ویژه داشت (اکرمی، ۱۴۰۲).

با توجه به تغییرات رو به رشد جهانی و نیاز به آموزش زبان‌ها به صورت مؤثر و کارآمد، استفاده از روش‌های تدریس فعال در آموزش زبان عربی می‌تواند به عنوان یک استراتژی مؤثر در این زمینه مطرح شود. این روش‌ها نه تنها به دانش‌آموزان کمک می‌کنند که زبان عربی را بهتر یاد بگیرند، بلکه مهارت‌های دیگری نظیر تفکر انتقادی، همکاری، و حل مسئله را نیز تقویت می‌کنند. همچنین، با ایجاد اینفراسترکچرهای مناسب، می‌توان به بهبود قابل توجهی در کیفیت آموزش زبان عربی در مدارس داشت (رمضانی هفشجانی و همکاران، ۱۴۰۱).

به دلیل پیچیدگی زبان عربی، آموزش آن در مدارس با چالش‌هایی همراه است. برخی از این چالش‌ها شامل نیروی انسانی نا کارآموده، سنتی بودن روش‌های مورد استفاده در آموزش زبان عربی، آموزش نامناسب دستور زبان، ارائه واژگان غیرمعمول در استفاده روزمره، غلبه دستور زبان و قواعد محوری زیاد در متون درسی از جمله چالش‌هایی است که آموزش زبان عربی در کشور را ناکارآمد کرده است.

از جمله مهم‌ترین موانعی که دانش‌آموزان در یادگیری زبان عربی با آن روبرو هستند، آشنایی با یک سیستم نوشتاری جدید، غلبه بر مشکلات مختلف واج شناختی، درک اینکه زبان عربی به صورت نوشتاری به طور کامل تلفظ نمی‌شود و به خاطر سپاری واژگان عربی است که به راحتی از طریق همزادها قابل قیاس نیست. ویژگی‌های گفتاری زبان عربی یادگیری آن را سخت می‌کند. بر اساس نتایج این پژوهش پیشنهاد می‌شود با تغییر روش تدریس سنتی آموزش زبان عربی در مدارس و جایگزینی روش‌های نوین مانند استفاده از منابع آموزشی چندرسانه‌ای و استفاده از روش گفتگو محور، به ارتقای آموزش زبان عربی در مدارس کمک کرد (علی پور گراوند و همکاران، ۱۴۰۲).

اگرچه یادگیری قواعد یک امر پایه‌ای برای فهم و به‌کارگیری مؤثر و صحیح زبان است؛ اما پرداختن بیش از حد به آن باعث می‌شود تا یادگیری دانش‌آموز به سمت غیرکاربردی شدن یادگیری زبان عربی متمایل شده و عدم امکان استفاده از نتایج آموزش در زندگی روزمره موجب بیانگیزه شدن دانش‌آموزان و کاهش بهره‌وری آن‌ها از آموزش زبان عربی می‌شود.

منابع

۱. اکرمی، زهرا، ۱۴۰۲، نقش آموزش عربی بر توسعه مهارت‌های ارتباطی، پنجمین همایش ملی پژوهش‌های حرفه‌ای در روانشناسی و مشاوره با رویکرد از نگاه معلم.
۲. تقی زاده، هدایت‌الله. (۱۳۹۹). موانع یادگیری مهارت‌های چهارگانه زبان عربی و ارتقاء انگیزش با تکیه بر رویکرد مغز محوری (مطالعه موردی؛ دانش‌آموزان دبیرستان تربیت منطقه ۱۵ تهران). پژوهش در آموزش زبان و ادبیات عرب، ۲(۲)، ۵۹-۸۱.
۳. رضائی هفشجانی، مینا، ۱۴۰۱، بررسی باورهای غلط و جایگزینی روش‌های مطلوب در آموزش عربی، هفتمین کنفرانس ملی نوآوری و تحقیق در مدیریت، روانشناسی و آموزش و پرورش، تهران.
۴. سهولی کوه شوری، یاسر و لازمی، محمدمامین، ۱۴۰۲، جذاب بخشی و فعال سازی درس عربی، شانزدهمین کنفرانس بین المللی روانشناسی، مشاوره و علوم تربیتی.
۵. صدیق اورعی، غلامرضا. (۱۳۸۵). سنجش گرایش دانش‌آموزان دبیرستانی شهر مشهد به درس عربی و عوامل مؤثر بر آن. علوم اجتماعی دانشگاه فردوسی مشهد، ۸(۱)، ۵۷-۸۱.
۶. علی پور گراوند، میلاد و حامدی، محسن و آلبوغیش، حسین و سعیدی، یونس، ۱۴۰۲، اهمیت آموزش زبان عربی در مدارس و معرفی روش‌های مؤثر در تدریس زبان عربی، دومین کنفرانس بین المللی و پنجمین کنفرانس ملی مدیریت، روان شناسی و علوم رفتاری، تهران.
۷. Akasha, O. (۲۰۱۳). Exploring the challenges facing Arabic-speaking ESL students & teachers in middle school. *Journal of ELT and Applied Linguistics (JELTAL)*, ۱(۱), ۱۲-۳۱.
۸. Haron, S. C., Ahmed, I. H., Mamat, A., Ahmad, W. R. W., & Rawash, F. M. M. (۲۰۱۶). Challenges in Learning to Speak Arabic. *Journal of Education and Practice*, ۷(۲۴), ۸۰-۸۵.
۹. Kadbey, H., Dickson, M., & McMinn, M. (۲۰۱۵). Primary teachers' perceived challenges in teaching science in Abu Dhabi public schools. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, ۱۸۶, ۷۴۹-۷۵۷.
۱۰. Al-Busaidi, F. Y. (۲۰۱۵). Arabic in foreign language programmes: difficulties and Challenges. *Journal of Educational and Psychological Studies-Sultan Qaboos University (Pages ۷۰۱-۷۱۷)*, ۹(۴).

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

۱۱. Dahou, F. N. E. H. (۲۰۱۶). Modern Standard Arabic in Algeria: Problems and challenges. *International Journal of Language Studies*, ۱۰(۱).
۱۲. Yaakub, M. B. H. (۲۰۰۷). Teaching Arabic as a second language: An evaluation of key word method effectiveness. *Jurnal Teknologi*, ۶۱â-۷۲.
۱۳. Hall Haley, M., & Ferro, M. S. (۲۰۱۱). Understanding the perceptions of Arabic and Chinese teachers toward transitioning into US schools. *Foreign Language Annals*, ۴۴(۲), ۲۸۹-۳۰۷.
۱۴. Abdelgadir, E., & Ramana, V. S. V. L. (۲۰۱۶). Challenges of Teaching English to Arabic Students. *International Journal of English Language, Literature, and Humanities*, ۲۲